

DE CE VORBIM URĂT?

Ce-i face pe oameni să renunțe la poezia naturală a vorbirii, la frumusețea ei de fond și de formă, înlocuind-o cu un grai brutal, inexpresiv, neîngrijit sau adânc impregnat de demonul injuriei. Ce-i determină pe oameni să nu mai fie cuviincioși în cuvânt? Pentru că descindem toți din același Cuvânt al începuturilor, din același Logos care a primit pentru veșnicie umanitatea în El Însuși, îndumnezeind-o fără să o eclipseze, ba dimpotrivă, dându-i un nou contur ființial. Și atunci, de ce gândim și simțim rău? De ce vorbim urât? Nu știm noi că în spatele fiecărui cuvânt stă o stare sufletească, un reflex al spiritului, de ce refuzăm să conștientizăm aceasta? Cine nu a simțit, bunăoară, distanța dintre frumusețea afectivă a limbajului folosit de părinții și bunicii noștri în poveștile copilăriei, cel al dascălilor de odinioară și al autorilor sfinți citiți în liniștea ceasurilor de zidire sufletească și limbajul șchiop și bolnav al multor semeni ai noștri propagat în public fără nici o jenă. Printre cauzele fenomenului ar putea fi și un amestec nefast de sărăcie culturală, de sărăcie mentală, de moralitate precară și răutate a cugetului. Gândim și simțim rău, nu mai știm să conturăm caracteristica definitorie ca ființe cuvântătoare. Percepem lumea și realitățile ei în funcție de limba pe care o întrebuițăm, de bogăția sau sărăcia nuanțelor sale semantice. Vorbirea actuală suferă de o cădere pe trei planuri care, din nefericire, nu rămân disjuncte. Primul plan este cel referențial, acolo unde se găsesc tot mai greu paradigmele culturii creștin-umaniste, vectorii axiologici ai căutării adevărului, demnității, înțelepciunii, iubirii autentice de Dumnezeu și de om. Sunt preferate în schimb temele mărunte, conjuncturale, menite să coboare până la cel mai de jos nivel registrul antropologic clădit în clasicitate și desăvârșit spiritual prin chipul evanghelic al creștinismului. Al doilea plan este cel gramatical care agonizează adesea din cauza multor erori, al ignoranței și grotescului stilistic. Cel de-al treilea plan, acela la care se manifestă maladia limbii, îl reprezintă atitudinea vorbitorilor, agresivitatea primitivă în ton, dominația vocală, vocea stridentă, mutilarea dialogului și multe altele. În concluzie, nu ne trebuie un efort prea mare pentru a înțelege, pentru a intui că vindecarea modului nostru de a gândi și a vorbi rezidă din educație și bun simț. Acestea cheamă însă, dincolo de reguli și metode, la o însănoșire lăuntrică a persoanei, ceea ce nu se poate realiza decât sub tainica veghe a Cuvântului divin. Dacă vrem să trăim în pace și prietenie, în armonie și bunăvoință între noi și vecinii noștri, chiar, trebuie să cultivăm la tineri, dar și la noi înșine, trăsături pozitive, calitativ superioare ale omului. În acest scop să ne propunem să vorbim frumos. Să creăm în familie, la locul de muncă, în societate, o atmosferă plăcută, optimistă, un mic rai pe pământ, care ne va ajuta să conviețuim mai fericiți. Așadar, fiți cu grijă, oameni buni, față de cuvântul rostit, să fie frumos!

SFINȚENIA SATULUI NATAL

Pentru fiecare român, satul în care s-a născut reprezintă un loc sfânt, un reper care îl însoțește toată viața. Mântuitorul Însuși, deși este Dumnezeu necuprins, dincolo de timp și spațiu, totuși, ca Fiul al Omului a purtat numele satului în care a crescut, Nazaret. Și concetățenii Lui Îl cunoșteau după numele satului acesta. El însuși Se recunoaște astfel în grădina de dincolo de pârâul Cedrilor când, întrebând ostașii și slujitorii arhierilor, care au venit înarmați, împreună cu Iuda vânzătorul, „Pe cine căutați?”, la răspunsul acestora „Pe Iisus Nazarineanul”, Mântuitorul Hristos repetat le-a răspuns: „Eu sunt! V-am spus că Eu sunt” (Ioan 18, 3-7). Mai mult decât atât, Mântuitorul poartă numele satului Său în eternitate. Știm că pe crucea Răstignirii, dar și a Învierii Sale stă scris „Iisus Nazarineanul Regele Iudeilor” și ne amintim faptul că în dimineața Învierii, femeile purtătoare de mir au fost întrebate de doi îngeri - ființe spirituale nemuritoare - „Pe Cine căutați? Pe Iisus Nazarineanul? Nu este aici, ci a înviat precum a zis mai înainte”. Deci, suntem legați pentru totdeauna de spațiul în care ne-am născut, ne-am format și am crescut. Din punct de vedere biologic, s-a demonstrat științific că există o legătură foarte strânsă între o persoană și zona în care s-a plămădit, s-a format și a crescut. În vremurile trecute, comunitatea sătească era o societate stabilă, care avea în mod clar definită noțiunea de casă părintească, de localitate natală. Oamenii locuiau generații după generații în același spațiu. Rareori, prin căsătorie plecau în alte locuri. În formarea tinerilor satului, un rol important îl avea calitatea oamenilor între care ai trăit în copilărie. Oamenii erau foarte atenți la detalii, mai mult decât oamenii școliți ai societății de astăzi. Când un copil plângea, când un copil era preocupat, stresat de o anumită problemă, oamenii de la țară aveau timpul și răbdarea să se oprească, să-l întrebe, să-i spună un cuvânt de încurajare, să-l îndrume în situații diverse. Există o solidaritate a satului, care a supraviețuit într-o oarecare măsură. Satul a fost definitoriu pentru formarea tuturor marilor personalități ale națiunii române: cărturari, scriitori, compozitori, oameni politici, avocați, oameni de stat, generali și ofițeri. Toți oamenii aceștia au preluat câte ceva din lumea satului, pentru că majoritatea erau originari de la sat. Legătura indisolubilă cu satul natal este atât de puternică, încât doar aici se poate spune cu adevărat că ești acasă, deoarece aici sunt rădăcinile înfipte în adânc de istorie și în ființa neamului. Satul românesc a avut ca centru al întregii vieți spirituale Biserica, în care se întâlnește cerul cu pământul, îngerii și sfinții cu oamenii, oamenii între ei, dar și vii cu morții. Un univers întreg. În jurul sfântului locaș gravita toată viața comunității, deoarece sfințele sărbători își au obârșia în cuvântul psalmistului: „Tocmiți sărbătoare cu ramuri umbroase până la coarnele altarului”. Anul 2019 este dedicat satului românesc pentru promovarea și emanciparea lumii din satului românesc.

TEAMA DE DUMNEZEU ȘI AMINTIREA MORȚII

Duminica a 20-a, Învierea fiului văduvei din Nain

Viața fiecăruia dintre noi este în mâna lui Dumnezeu; El ne-a dăruit-o îndemnând să aducem fapta cea bună nu ca jertfă, ci ca slavă lui Dumnezeu de la care primim „toată darea cea bună și tot darul cel desăvârșit”. Aici se observă și adevărul cuvintelor: „Adevărat, adevărat zic vouă, că vine ceasul, și acum este, când morții vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu, și cei ce vor auzi, vor învia”. Există o frică care încearcă omul acolo „unde frică nu este” și este una care cuprinde ființa întreagă cutremurând-o. Moartea nu trebuie să mai fie prilej de teamă, ci însoțită de speranța ce răsare în orizontul veșniciei pe care l-a deschis Hristos. Sfântul Ioan Gură de Aur ne învață: „Fii mai înțelept când privești moartea altuia, învață-te a tremura pentru tine însuși; îndepărtează toată ușurătatea minții, cercetează faptele tale, îndepărtează toate păcatele tale și schimbă purtarea ta spre bine”. Părintele Cleopa sfătuia: „Să aveți în viață, pe de o parte frica lui Dumnezeu și pe de cealaltă amintirea morții”. Fără perspectiva acestui sfârșit cu care, se spune în popor, tot omul este dator, ușor cădem în superficialitate și iresponsabilitate. Oare nu ignorând cuvintele lui Dumnezeu, Adam și Eva au căzut în această „vale a plângerii”? Lacrimile pocăinței rămân mereu eliberatoare, de-ar fi să ne gândim la „plânsul amar” al lui Petru după ce s-a lepădat de Hristos. Noi însă, cei care ne lepădam de Hristos în noaptea păcatelor fără să aflăm lacrimi de pocăință, ne ducem mai departe zilele până când suferința ne amintește de lepădările de Izvorul Vieții. Oare viața în păcate este viață autentică sau moarte progresivă? Sfântul apostol Pavel scria celor din Efes că „viața întru Hristos este a ne dezbrăca de omul cel vechi care se strică prin poftă amăgitoare și să vă îmbrăcați în duhul cel nou, cel după Dumnezeu, zidit întru dreptatea și sfințenia adevărului”. Duhul cel vechi este cel al „trândăvirii, al grijii de multe, al iubirii de stăpânire și al grăirii în deșert”, iar cel nou este „al curăției, al gândului smerit, al răbdării și al dragostei”. Vechea definiție a vieții ca pregătire pentru moarte se preschimbă în pregătire pentru Înviere. Frica rămâne într-un fel, dar și ea se preschimbă, făcându-l pe om să laude și să aducă

slavă Dumnezeului Celui Viu. Durerea despărțirii rămâne, dar ea nu trebuie să întreaacă măsura, cea măsură care să diminueze credința în Dumnezeu, iubirea față de El și de semenii făcând din speranță o cheie a împărăției cerurilor. În adâncul sufletului, în fiecare dintre noi este un tânăr care a murit și o mamă care plânge tăcut, neștiut. Undeva spre capătul zării, este Iisus Hristos pe care-L ținem răstignit cu păcatele noastre „până la sfârșitul veacurilor” și o mamă, Maica Preasfântă, care se roagă neîncetat pentru sufletele noastre și care îndeamnă: „Faceți tot ce vă spune El”. Maica Domnului, care este Lumină și Viață, ne ocrotește, ne sfătuiește și ne apără. Ei îi suntem datori cu o cucernică ascultare ca să-i putem șterge cu lacrimile de pocăință și cu fapte bune făcute în numele lui Hristos, măcar o lacrimă din cele multe pe care i le pricinuim. Atunci, am putea adăuga cuvintelor „Nu plângeți!” pe cele pe care Hristos le-a spus femeilor mironosițe: „Bucurați-vă cu bucurie sfântă întru Domnul!”

IISUS Hristos - Viața noastră cea veșnică

Nenumărate au fost minunile pe care le-a săvârșit Mântuitorul nostru Iisus Hristos în timpul anilor de activitate în mijlocul oamenilor. Cuvântările Sale uimeau mulțimile, nimeni nu mai vorbise asemenea Lui! Dar faptele Sale, miracolele pe care le săvârșea la tot pasul au fost mai presus de tot ceea ce făcuse vreun om vreodată! De aceea se întrebau: „Cine este Omul acesta?”. Și pe bună dreptate se întrebau, pentru că toți cei ce fuseseră martorii minunilor vedeau o putere extraordinară care lucra în persoana acestui Om cu totul deosebit. Din răutate, unii spuneau cântind pe la colțuri că Iisus lucrează cu puteri demonice. Cei ce recunoșteau că Domnul Iisus făcea din iubire toate acele fapte, spre binele oamenilor aflați în suferință, mărturiseau că întru toate acele fapte este puterea lui Dumnezeu, iar Cel ce le face este Omul lui Dumnezeu! Vreun prooroc, un om sfânt, un trimis al Cerului sau... poate chiar Mesia cel mult așteptat? Erau întrebări firești. Oamenii vedeau, se minunau și voiau să înțeleagă. Răspunsurile aveau să vină tot de la Domnul, atât prin cuvânt, cât și prin alte fapte. Și-a arătat puterea asupra naturii umane, asupra puterilor malefice ce o înrobise de multe ori, asupra suferințelor, bolilor, durerilor de tot felul. Oriunde apărea Marele Învățător, mulțimile se îngrămădeau aducând în fața Acestuia pe cei suferinzi. Multe dintre aceste minuni sunt relatate în Evanghelii. Multe vor fi rămas nescrise. Asupra tuturor Mântuitorul se apleca cu nesfârșită răbdare și compasiune. Dumnezeu Cel întrupat vedea suferința creaturilor Sale, lucrarea răului între oameni și în această lume pe care El a creat-o din iubire. De aceea a venit chiar aici, ca un Mântuitor, ca un Salvator al întregii creații. Fiecare minune săvârșită a mărturisit despre iubirea divină și despre puterea dumnezeiască a Domnului Iisus – Omul Dumnezeu! Lecțiile mântuirii nu au fost predate de Domnul în palate, nici pentru elitele vremii, ci pentru oamenii simpli, pentru aceia care însetau într-adevăr după cunoașterea lui Dumnezeu. În praful drumului Nainului, pe Muntele Fericirilor, pe creasta Taborului, în apele limpezi și sărace ale Ghenizaretului, în cimitirul Gherghesenilor și mai ales pe înălțimea Golgotei, în aceste locuri s-a revelat puterea și iubirea lui Dumnezeu față de oameni! În tot ceea ce a făcut, Mântuitorul nu a căutat spectacolul, senzaționalul cu orice preț. Nu de aplauze ducea lipsă Hristos. El era Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat și nu ducea lipsă de nimic. Voia să le descopere oamenilor taina mântuirii! Toate minunile au fost extraordinare, însă câteva dintre ele au răsturnat cu totul orice înțelegere omenească. Iar acestea au fost învierile din morți! Fapte dumnezeiești, care au depășit chiar și cele mai de netrecut bariere. Iar moartea este o barieră de netrecut. Odată ce omul trece în tărâmul celălalt, nimeni și nimic nu mai poate să schimbe ceva. Însă, Iisus Hristos a arătat că poate și așa ceva.

Profesorul ateu

A întreat un învățător ateu:

– Elevi, să știți că nu există Dumnezeu! Nu l-a văzut nimeni, nu-l vede nimeni și, deci, nici nu-l va vedea! Este o mare prostie să crezi în ceva care nu există.

La care un elev foarte credincios spuse:

– Domnule învățător, vreau să întreb și eu pe elevii ceva, dacă-mi permiteți! Vedeți creierul domnului profesor?

- Nuuuuuuu!

Elevul credincios spuse cu mult calm:

– Atunci, putem presupune că nu există!

